

El dissabte dia 14 d'abril els mòbils treien fum a Mallorca. Si més no els dels periodistes, polítics i persones interessades en la vida política. Els SMS foren el sistema a través del qual es passà per tot arreu la bomba informativa. Maria de la Pau Janer fitxava pel PP. Seria la número 8 de la candidatura al Parlament balear per Mallorca. L'endemà va ser la notícia més destacada a tots els diaris editats a Palma. El dilluns, igual, i el dimarts... Durant gairebé una setmana la política illenca no tingué altra protagonista que Janer. Si Matas volia desviar l'atenció de la corrupció, l'excés d'urbanització i altres temes que el podrien perjudicar, ho ha aconseguit. Les reaccions van ser desafortunades. Tant a Balears com a Catalunya. Les implicacions del fitxatge de la considerada musa de CiU, i d'Artur Mas, pel PP de les Illes, i just tres dies després que CiU i UM haguessin refermat relacions a Palma, va deixar tothom descol·locat. Han opinat sobre el particular dirigents polítics del Principat –de CiU, d'ERC, del PSC, del PP...– i de les Illes –del Bloc, del PSIB, del PP, però no, curiosament, d'UM–, als diaris impresos i digitals s'han vessat comentaris per a tots els gustos. Fins i tot a Madrid un famós predicador radiofònic ultradretà, de la cadena dels bisbes, va sentenciar que el fitxatge de Janer per Matas “és pitjor que el cas Andratx”.

L'efecte polític d'aquest anunci tan sorprenent es pogué veure en els següents dies de fer-se públic. El diari *El Mundo* – *El Día de Baleares* carregà contra la inclusió de Janer a causa de les declaracions efectuades per l'escriptora. Janer va dir que dona suport a Matas, però no a la cúpula espanyola del PP ni a l'actitud conservadora al País Valencià envers la llengua. Segons el rotatiu, el fitxatge implica que Matas accepta una mena de nacionalisme que li pot costar car en les pròximes eleccions i, per tant, demana al president que “acabi d'una vegada amb aquesta broma de mal gust”. Més o menys el mateix que diu l'ala més ultra del PP i la rogalia del partit del mateix signe. Per exemple, el Círculo Balear –un grup de pressió ultradretana proper al partit conservador– acusà Matas de caure “en l'esquizofrènia” i de “provocar la indignació” de les bases del partit. Davant d'aquestes reaccions seria pertinent la pregunta de si és

Janer, el cop de Matas

El fitxatge de Maria de la Pau Janer és un cop d'efecte i quelcom més: una nova estratègia de Matas.

que Matas ha sofert un sobtat atac de complex autodestructiu. Doncs no.

Vella estratègia. L'explicació profunda del fitxatge de Janer cal cercar-la en el passat. No és la primera vegada que el PP balear aplica una estratègia semblant. Matas intenta donar una imatge moderada per a les eleccions del 27 de maig, per evitar que l'actitud desbaratada del seu partit a Madrid el pugui afectar negativament. Això és evident, però hi ha quelcom més. La mateixa Maria de la Pau Janer explica que, segons ella, “el PP balear és diferent a l'estatal”. Aquesta és la clau. I no ho diu només l'escriptora. El pre-

sident del PP a Mallorca, president del Parlament durant aquesta legislatura i batlle d'Inca, Pere Rotger, amb les mateixes paraules explicava la inclusió de Janer a les llistes. Perquè “el PP és diferent, és obert a sectors no partidistes”.

Al capdavant, el que ha fet Matas és la primera passa per recuperar la vella estratègia de comportament del PP en temps de Gabriel Canellas (president balear entre 1983 i 1995). El president sembla estar segur que continuarà governant i també pareix convençut que el seu partit a Espanya podrà les properes eleccions del 27 de maig, i segurament creu que el mateix destí espera a Mariano Rajoy a les generals de l'any que ve. Si fos així, la situació resultant seria un PP que governaria a Balears i un PP que a Espanya correria risc seriós d'entrar en una espiral de bregues internes –després de la derrota de Rajoy– que el condemnarien a fer d'oposició durant molts d'anys enfront d'un PSOE que governaria tranquil·lament. Exactament el que passava durant l'època de Gabriel

Política Balears

Canellas. Felipe Gonzalez (1982-1996) governava Espanya com volia sense que el PP li fes cap mal (fins al 1993), mentre que a Balears Canellas feia el mateix mentre la seva oposició es des-sagnava. Com que el PP estatal era una olla de caragols, el president conservador illenc, molt astut, s'adonà que per mantenir-se en el poder i que els desastres del seu partit a Espanya no l'afectessin havia d'impulsar una estratègia orientada a fer creure que "el PP balear és diferent". Fins i tot corria el rumor -mai no confirmat- que els conservadors illencs tenien un carnet diferent al de la resta de militants del PP. Era el mateix partit, sí, però amb una imatge -no el fons ideològic, que era de dreta molt conservadora, ni tampoc l'actuació política- fortament regionalitzada. Aquesta imatge li permetia xuclar persones que col·laboraven amb el Govern -i, per tant, directament o indirecta, amb el PP- i que provenien d'ambients ideològics molt allunyats dels conservadors. Eren els anys en què molta gent del mateix PP es veia a si mateix com una mena de "CiU a la balear". Recordem les paraules de Janer: "Dono suport a CiU a Catalunya, i ho continuaré fent, i a Jaume Matas a Balears perquè Balears i Catalunya són realitats diferents". En temps de Canellas, contínuament se

sentien a dir, en boca de dirigents conservadors, paraules semblants. Inclosa aquesta sentència: "si fos català, seria de CiU; però com que som a Balears, som del PP", explicà en privat en certa ocasió un famós conseller que tenia sortides d'aquesta mena i que fins i tot arribà a reivindicar el "sobiranisme" illenc enfront d'Espanya. És que aquell PP era nacionalista, o quelcom semblant? No,

ni per remota aproximació. El que era, era furibundament antisocialista i, per tant, qualsevol cosa li servia per atacar el Govern socialista de González. Tanmateix sí que va dibuixar una imatge pseudonacionalista o regionalista. Fins i tot certs cercles nacionalistes i independentistes deien de Canellas que era "el cap de la tribu" i pretenien que el president algun dia faria el pas d'assumir aquesta mena de nacionalisme latent que -segons ells- el caracteritzava. Val a dir que Canellas sempre se'n rigué molt, d'aquestes tesis.

És això el que prova de fer ara Matas? Possiblement no ben bé, però sí en part. Si en efecte continua governant després de les pròximes eleccions, i com que la probabilitat que el seu partit a l'estat segueixi molts d'anys a l'oposició és alta, aleshores el president balear necessitaria ampliar suports autòctons per mantenir el poder el màxim possible de temps. És a dir, potser vol convertir, com va fer Canellas, el PP en una mena de moviment social i polític que transcendeixi les estrictes sigles i xucli col·laboracions externes de cercles regionalistes i/o nacionalistes moderats. El fixatge de Janer pot ser la primera passa en aquest sentit.

Miquel Payeras

Vora vora

Joan Mari

Punt de trobada?

Tinc per mi que Jaume Matas i jo no tenim el mateix concepte d'intel·lectualitat, però estic amb Felip Puig quan diu que el president illenc ha estat molt intel·ligent amb el fixatge de l'escriptora i presentadora Maria de la Pau Janer per a incorporar-la al número vuit de la candidatura autonòmica del PP com a independent. La veritat és que m'agradaria veure-la en els bancs de l'oposició la propera legislatura, però com que ella -aquest obscur misteri del desig- sempre aposta a cavall guanyador i s'ha deixat estimar per Matas, tal vegada la veurem investida consellera de Cultura del Govern balear i anunciant alhora a la televisió junt amb Toni Soler i Júlia Otero la segona edició del *Diccionari de la Llengua Catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans. Són les prestacions de la genètica ubiqua. Si tal cosa s'esdevingués realitat, què volen que els digui, prenguem-nos-ho amb resignació i busquem-li el costat posi-

tiu. Deia ella mateixa fa pocs dies i amb motiu de la notícia, al programa *Problemes domèstics* de Catalunya Ràdio, que "fa temps que sé que la realitat de les meves illes és una realitat molt concreta i molt diferent [de la de Catalunya]. No sóc una persona del PP ni tinc la seva ideologia i ell [Jaume Matas] ho sap perfectament". Ai, com és ell. També deia: "Per sort o per desgràcia, estic entre aquestes dues realitats." La veritat és que les polítiques de cultura i comunicació dels Països Catalans -terme que ella ha utilitzat de vegades molt desacomplexadament- podrien tenir en la Janer consellera, per sort o per desgràcia (per usar la mesura janeriana), un punt de trobada polític que avui sembla difícil. Ella, que presenta un programa a IB3 televisió que nom justament *Punt de trobada*, és alguna cosa en el món perquè la seva llengua materna té un mercat cultural que a alguns els dóna de menjar i molt bé: per sort o per desgràcia, estimada?

joan_mari@hotmail.com